

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Institut Serra de Miramar

Institut Serra

de Miramar

Projecte lingüístic de centre

Curs 2018-19

1. Anàlisi de context

1.1. Dades sociolingüístiques

Durant el mes de maig de 2019 s'han dut a terme enquestes a l'alumnat de 1r d'ESO a 2n de BAT, a les seves famílies, al professorat i al PAS per tal d'obtenir dades sobre el seu comportament lingüístic, fet que ha permès obtenir una visió global del context sociolingüístic del centre.

Alumnat

Pel que fa als usos lingüístics de l'alumnat, s'observa una clara diferenciació en la tria del català en funció del destinatari: la llengua catalana és la més utilitzada en les interaccions amb professorat i PAS i, en canvi, no és la llengua prioritzada en les interaccions amb els companys i amb el personal de la cantina. Sembla que, com ja apunten estudis sociolingüístics a nivell general, el català es manté en contextos més formals i s'abandona en situacions d'informalitat a favor del castellà.

L'estudi de llengües estrangeres fora del centre es troba al voltant d'un 40% de l'alumnat, amb una clara preferència per la llengua anglesa. El francès és la segona llengua més triada segons les enquestes realitzades, seguida, en un percentatge menor, per l'àrab. Convé destacar l'increment del percentatge d'estudi de llengües estrangeres a mesura que l'alumnat va accedint a cursos superiors.

Famílies

Les famílies entrevistades afirmen que la llengua d'ús prioritari tant en contextos formals (feina, professorat) com informals (parella, fills, amics) és el català. Aquest fet contrasta amb la tendència de l'alumnat a abandonar la llengua catalana en contextos informals abans apuntada. En comparació amb les respostes de l'alumnat pel que fa a la llengua d'ús familiar, s'observa un ús inferior del català en les enquestes realitzades a l'alumnat. Probablement aquests darrers percentatges reflecteixen millor la realitat sociolingüística dins dels contextos familiars per tal com el nombre de respostes obtingudes ha estat superior.

Professorat

Sobre l'ús de la llengua catalana amb l'alumnat, altres docents, PAS i famílies, els resultats de les enquestes mostren una tendència clara a utilitzar la llengua vehicular en la majoria de contextos. El punt més feble es troba en les entrevistes amb les famílies, en què la comunicació en català no es produeix de manera sistemàtica, tot i que sí habitualment.

Personal d'administració i serveis

Pel que fa a l'ús del català en les interaccions amb els alumnes el PAS afirma que aquesta sempre és la llengua utilitzada.

1.2. Bagatge lingüístic de l'alumnat

1.2.1. Resultats acadèmics en les matèries de llengües

El PEC inclou els següents objectius de centre pel que fa a l'àmbit lingüístic:

1. Expressar-se correctament en llengua catalana, tenint en compte la situació comunicativa, utilitzant el registre corresponent al tema que s'exposa, el vocabulari adient i fent servir un to adequat i de respecte vers els interlocutors.
2. Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.

Segons les valoracions fetes pel professorat a principi a final del curs 2017-18, la majoria de l'alumnat assoleix els objectius marcats. Les dues llengües oficials presenten un domini similar. Pel que fa a la llengua anglesa, es detecta un domini alt però inferior a les altres dues llengües.

Quant als resultats obtinguts, el centre es troba dins de la puntuació mitjana de la resta de centres de Catalunya i s'observa una lleugera millora respecte de cursos anteriors.

1.3. Competència lingüística del professorat

Pel que fa als coneixements lingüístics del professorat, convé destacar que només 13 membres del claustre tenen el nivell C2 de català.

Per altra banda, el domini de les llengües estrangeres del professorat és un aspecte positiu a destacar: el centre compta amb professorat amb certificacions del MECR de nivell alt: 3 professors tenen el nivell C2 d'anglès i 4, el C1; 2 professors amb el C2 de francès i 3 professors amb el C1. A aquest fet cal afegir que gairebé la meitat del professorat (43%) ha estudiat idiomes a l'estranger: anglès (78,6%), francès (28,6%), alemany (14,3%), italià (7,1%) i holandès (7,1%). Aquesta situació té una clara repercussió dins de les aules: gairebé un 30% aplica les metodologies AICLE/EMILE a les seves classes.¹

2. Oferta de llengües estrangeres

El centre ofereix l'opció d'estudiar tant Llengua anglesa com la Llengua francesa com a primera llengua estrangera. Per altra banda, l'alumnat amb l'anglès com a primera llengua pot cursar francès com a segona llengua a través de l'oferta d'optatives.

2.1. Distribució de les hores en llengua anglesa

GRUP/ NIVELL	MATÈRIA	Nombre d'hores
1r ESO ANGLÈS	1a llengua estrangera	3h
1r ESO ANGLÈS/TECNO	Digital technologies	1h
1r ESO	Discovering Continents	1h

ANGLÈS/SOCIALS		
2n ESO ANGLÈS	1a llengua estrangera	4h
2n ESO ANGLÈS/ MATEMÀTIQUES	Culturematics	1h
3r ESO ANGLÈS	1a llengua estrangera	3h
3r ESO ANGLÈS/ MATEMÀTIQUES	Culturematics	2h
3r ESO ANGLÈS	Preparació als exàmens de Cambridge (PET)	3h
4t ESO ANGLÈS / VIP	Projecte Europeu Erasmus+ KA229	3h
4t ESO ANGLÈS	1a llengua estrangera	3h
1r BAT ANGLÈS	1a llengua estrangera	3h
1r BAT ANGLÈS	Skills Up	2h
2n BAT ANGLÈS	1a llengua estrangera	3h
2n BAT ANGLÈS	Skills UP	2h

2.2. Distribució de les hores en llengua francesa

GRUP/ NIVELL	MATÈRIA	HORES
1r ESO FRANCÈS	Optativa llengua francesa	2h
2n ESO FRANCÈS	1a llengua francesa	4h
2n ESO FRANCÈS	Optativa llengua francesa	2h
3r ESO FRANCÈS	1a llengua estrangera	3h
3r ESO FRANCÈS	Optativa llengua francesa	2h
4t ESO FRANCÈS	1a llengua francesa	3h
4t ESO FRANCÈS	Optativa llengua francesa	3h
1r BAT FRANCÈS	1a llengua francesa	3h

1r BAT FRANCÈS/LITERATURA	Literatura francesa	2h
1r BAT FRANCÈS/HISTÒRIA	Història de França i Espanya	2h
2n BAT FRANCÈS	1a llengua francesa	3h
2n BAT FRANCÈS/LITERATURA	Literatura francesa	2h
2n BAT FRANCÈS/HISTÒRIA	Història de França i Espanya	4h

3. Objectius en relació amb l'aprenentatge i l'ús de les llengües

Els objectius generals que marca la Llei d'educació en els articles 16.4 i 16.5 en referència a l'aprenentatge i l'ús de llengües són els següents:

1. Garantir, en acabar l'educació obligatòria el domini equivalent de les llengües oficials (B2 al final de l'ESO i C1 I final del batxillerat).
2. Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat de la primera llengua estrangera).
3. Reconèixer i fer presents a les aules i als centres les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.
4. Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.
5. Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
6. Garantir l'acollida i l'atenció llingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.

El centre vetllarà per l'assoliment d'aquests objectius tal com es concreta en la taula següent:

Objectius específics pel que fa als usos lingüístics	Actuació	Aula	Centre	Entorn
1. Garantir l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana i afavorir el desenvolupament del plurilingüisme de l'alumnat.	L'aprenentatge de les diferents llengües de l'ensenyament es garantirà mitjançant: <ul style="list-style-type: none"> - les explicacions del professorat - material didàctic físic i virtual - els llibres de text - les activitats d'aprenentatge i d'avaluació - interaccions entre 	x	x	x

	<p>docents i alumnat</p> <p>També es vetllarà per l'ús del català en les activitats administratives i les comunicacions orals o escrites amb la resta de la comunitat educativa.</p>			
<p>2. Garantir accions de dinamització lingüística i comunicativa per incrementar el domini i l'ús de la llengua catalana entre l'alumnat que no la té com a llengua habitual i explicitar els contextos d'ús per a la pràctica de les llengües estrangeres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - optatives de dramatització, taller de ràdio, ortografia, expressió escrita - activitats de Sant Jordi - jornades culturals - web del centre - revista <i>Aixabuc</i> - xarxes socials (Facebook, Instagram, Twitter) 	x	x	x
<p>3. Garantir la convivència en diversitat i el valor del plurilingüisme</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fer servir la llengua estrangera vehicular a l'aula. - ajudar als alumnes a aconseguir un nivell B1 en finalitzar l'etapa de batxillerat. - conscienciar de la importància d'aprendre llengües estrangeres. - facilitar espais i contextos on l'alumnat perdi la por a expressar-se en llengua estrangera. - oferir estratègies per reconèixer, promoure i fer visibles les llengües de l'alumnat d'origen estranger. 	<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>	<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>	<p>x</p>

4. Valorar el bagatge lingüístic i cultural que l'alumnat i les seves famílies aporten al centre.	<ul style="list-style-type: none"> - pla d'acollida de centre - adaptació de la comunicació del centre amb les famílies 		x	x
5. Explicitar les línies d'intervenció dels usos lingüístics als professionals encarregats de la gestió d'activitats no docents.	Informar els professionals que intervenen en: <ul style="list-style-type: none"> - activitats extraescolars - activitats de pla d'entorn (Taller d'estudi assistit) - cantina 		x	x
6. Prendre consciència sobre l'ús professional que fan els docents de la llengua i expressar-se amb un nivell de qualitat òptim per garantir la qualitat dels ensenyaments que transmeten	Formació dels docents Aplicació de les orientacions del document <i>Estratègies d'intervenció lingüística amb l'alumnat nouvingut</i> https://blocs.xtec.cat/licva/lesoccidental/files/2016/1/1/estrategies_intervencio-linguistica.pdf	x	x	

4. Criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües

Criteris metodològics	Actuació	Aula	Centre	Entorn
1. Distribuir els objectius lingüístics i els continguts en les programacions de cada nivell, cicle i etapa per garantir una progressió real i efectiva de l'aprenentatge.	<ul style="list-style-type: none"> - programacions conjuntes de LC i LS al llarg de tota l'etapa d'ESO. - coordinació entre el professorat de llengües de cada nivell - traspàs d'informació als caps de departament dels continguts que han quedat pendents 	x	x	

	<p>de treballar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - inclusió de la llengua oral en les programacions. 			
<p>2. Incorporar l'avaluació continuada dels aprenentatges adquirits i les mesures per atendre els diferents ritmes d'aprenentatge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicació de les mesures universals del Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de la'tenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu (https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7477/1639866.pdf) - organització de sessions de grups interactius en les diferents matèries. - Aplicació de l'Ordre ENS/108/2018, de 4 de juliol, de l'avaluació a l'ESO (https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7659/1685428.pdf) 	x	x	
<p>3. Coordinar les àrees de llengua per ajudar l'alumnat a desenvolupar una competència comunicativa i lingüística per incrementar la seva exposició a les llengües estrangeres estudiades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Programa AICLE (anglès). - Ús de la llengua anglesa (Programa CLIL) a les matèries de Socials, Naturals, EVP, EF. - Programa EMILE en llengua francesa - Programa AVANCEM - Coordinació entre 	x	x	

	<p>el professorat de l'àrea de Llengües.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reconeixement de la riquesa individual que comporta el coneixement d'altres llengües diferents de les impartides al centre. - Presentació de l'alumnat als Exàmens de Cambridge (PET i FIRST CERTIFICATE) - Optatives en anglès (projecte "Culturematics" 2n i 3r d'ESO i "Discovering the Continents" 1r d'ESO) - Intercanvi amb França (alumnes de francès i Batxibac) - Treball de síntesi a l'estranger (país de parla anglesa) - Projecte Erasmus+ KA229 "English all around" conjuntament amb un institut d'Àustria. 			
<p>4. Afavorir l'aprenentatge de llengües a través de les TIC.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Entorns virtuals (portafolis, correu electrònic, Moodle) - Ús plataforma e-twinning amb alumnes de 1r ESO 	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>

Criteris organitzatius	Actuació	Aula	Centre	Entorn
<p>1. Determinar els espais previstos per a la coordinació dels docents de llengües i d'altres disciplines, per afavorir la reflexió docent i consensuar objectius d'aprenentatge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reunions de coordinació vertical entre cursos, àrees o matèries, entre etapes educatives (traspàs d'informació). - equips docents - reunions de departament setmanals - reunió del professorat membre del Grup Impulsor Avancem. - sessions de formació del programa d'innovació Avancem - reunió setmanal del grup GEP per tal de coordinar totes les activitats relacionades amb l'ús de les llengües estrangeres. - tertúlies dialògiques - jornades de formació en Comunitats d'aprenentatge. - visita a altres Comunitats d'aprenentatge. 	x	x	
<p>2. Fer visibles els espais de diàleg, els criteris de treball i les estratègies d'avaluació que permetran fer el seguiment de l'aprenentatge de les llengües i de l'assoliment de continguts de totes les matèries.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reunions sistemàtiques de coordinació dins l'horari del docent. - acords i documents de centre que es desprenen d'aquestes reunions. - Banc de recursos d'activitats CLIL generat durant les sessions de formació interna. 		x	
<p>3. Garantir el tractament de la diversitat dins l'aula ordinària, afavorint la inclusió de tot</p>	<ul style="list-style-type: none"> - agrupaments heterogenis amb els 	x	x	

<p>l'alumnat, implementant les actuacions educatives d'èxit validades per la comunitat científica internacional: grups interactius i tertúlies dialògiques literàries</p>	<p> criteris pedagògics acordats per afavorir la inclusió de tot l'alumnat. - mesures universals del Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7477/1639866.pdf </p>			
<p>4. Col·laborar i coordinar-se amb els diferents agents educatius de l'entorn per garantir la continuïtat i la coherència educativa en relació amb l'ús de la llengua catalana com a element de cohesió social i la pràctica de les llengües estrangeres prioritzades pel centre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reunions amb els agents del PEE o d'altres plans socioeducatius - col·laboracions amb institucions, xarxes i entitats nacionals i internacionals - associació amb altres centres - gestió dels espais d'educació formal o no formal del centre durant el temps lectiu i escolar 		x	x
<p>5. Establir estratègies i mesures organitzatives per facilitar la comunicació i la inclusió de l'alumnat d'origen estranger.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - implementació del pla d'acollida - aula d'acollida - atencions individualitzades - suport lingüístic i social 	x	x	

5. Recursos i accions complementaris

5.1. Els recursos complementaris

El centre disposa dels següents recursos i suports addicionals:

Aula d'acollida (1 dotació)

Auxiliar de conversa en llengua francesa nativa per al programa Batxibac

Dinamitzadors voluntaris per a les sessions de grups interactius

Docents en pràctiques
Vetlladors

5.2. Les accions complementàries

Les accions complementàries del centre vinculades a l'aprenentatge de llengües són les següents:

- Oferta de taller d'estudi assistit com a extraescolar durant les tardes
- Organització d'activitats de servei comunitari
- Col·laboracions amb altres institucions
- Organització de xerrades informatives dels Mossos d'Esquadra, del Departament de Salut, de la Fundació La Marató
- Participació en el projecte Erasmus+ KA229 amb alumnes de 4t d'ESO
- Treball amb la plataforma e-Twinning dels alumnes de 1r d'ESO
- Treball de síntesi a Irlanda amb alumnes de 1r, 2n i 3r d'ESO
- Intercanvi amb França amb alumnes de 1r de Batxibac

En tots aquests casos, la llengua catalana és la llengua vehicular de comunicació amb l'alumnat i la comunitat educativa.

6. La comunicació interna i la relació amb l'entorn

La llengua catalana és la llengua vehicular del centre tant en les seves comunicacions internes com externes:

- activitats docents (exposicions, material didàctic, activitats d'aprenentatge, activitats d'avaluació)
- interaccions entre docents, PAS i alumnat
- reunions
- informes i comunicacions internes i externes: aula, centre i entorn.
- ús de les xarxes socials
- retolació dels espais. La presència d'altres llengües en l'espai físic del centre (passadís, rètols, etc.) es circumscriu a les produccions dels alumnes.
- activitats extraescolars, serveis (menjador escolar), AMPA, Pla educatiu d'entorn...
- manifestacions culturals i públiques
- activitats de projecció externa del centre

Aquesta realitat es complementa amb accions que garanteixin el respecte a la diversitat lingüística de la nostra societat:

- accions per incrementar l'ús de les llengües estudiades al centre tenint en compte la llengua catalana com a eix vertebrador.
- estratègies de manteniment de les llengües familiars de l'alumnat d'origen estranger

7. La formació i acreditació lingüística del professorat

- 2015-2016 Curs de formació interna d'introducció de la metodologia CLIL
- 2016-2017 Curs de formació interna de continuïtat de la metodologia CLIL
- 2017-2018 Curs de formació interna d'aprofundiment de la metodologia CLIL
- 2018-2019 Curs de formació interna de creació de material per a la seva aplicació a l'aula que generin un banc de recursos per al centre.

Des del curs 2018-19 el centre s'inscriu en el programa d'innovació Avancem.